

Често задавани въпроси относно правилата за държавна помощ, които се прилагат за проекти по водено от общностите местно развитие (CLLD)

1. Има ли промени по правилата за държавна помощ, приложими за сектора на рибарството за периода 2014—2020 г?

Срокът на действие на определени инструменти за държавна помощ, насочени специално към рибарския сектор, изтече и те бяха преразгледани (Регламент *de minimis* и Регламент за групово освобождаване) с оглед приоритетите на новата ОПОР. При все това основните правила на взаимодействие между финансиране по ЕФМДР и правилата за отпускане на държавна помощ остават непроменени.

По същество:

- Сектор „Рибарство и аквакултури“ подлежи на правилата в областта на конкуренцията (включващи държавна помощ) **само в степента, определена от законодателите** в съответствие с член 42 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС). Член 42 от ДФЕС се отнася до производство и търговия със селскостопански продукти (което включва производство, преработка и предлагане на пазара на продукти от риболов и аквакултури).
- Съгласно член 8, параграф 2 от Регламента за ЕФМДР правилата за отпускане на държавна помощ не се прилагат към плащания, които са извършени от държави членки в съответствие с правилата на ЕФМДР и попадат в обхвата на член 42 от ДФЕС. Подобно правило присъстваше и в ЕФР. Следователно **правилата за държавна помощ не се прилагат, ако дейност, спадаща към водено от общностите местно развитие (CLLD), е финансирана по ЕФМДР и е „свързана с рибарството“ (т.е. член 42 от ДФЕС). Ако обаче дейността не е „свързана с рибарството“, тогава правилата за държавна помощ се прилагат.**

Както вече беше споменато по-горе, **това правило не е ново.**

Що се отнася до проекти във връзка с водено от общностите местно развитие (CLLD), съфинансирани по ЕФМДР, за всеки отделен случай е необходимо да се установява дали той е „свързан с рибарството“, за да може да се прецени дали правилата за държавна помощ са приложими.

2. Какви видове дейности, финансирани по ЕФМДР, следва да се считат за „свързани с рибарството“ и следователно за неподлежащи на правилата за държавна помощ?

Както беше споменато по-горе това е посочено в член 42 от ДФЕС. Дейностите, които следва да се считат за „свързани с рибарството“, засягат **производството, преработката и предлагането на пазара на продукти от риболов и аквакултури.**

Повечето дейности, съфинансирани от ЕФМДР, са свързани с рибарството, с изключение на мерки за подкрепа и изпълнение на Интегрираната морска политика (ИМП) — Приоритет 6 на Съюза (ПС) и някои проекти по водено от общностите местно развитие (CLLD) — ПС 4.

Не е задължително проектите по CLLD, финансирани по ЕФМДР, ПС 4 да бъдат „свързани с рибарството“. Ето защо всеки от тях трябва да бъде разгледан поотделно, за да бъде преценено дали е „свързан с рибарството“ или не.

Пример: Семейство рибари, собственици на стара къща, искат да я превърнат в дневен център за възрастни хора от района. Тази инициатива би приела правната форма на кооператив. Подобна дейност определено не е „свързана с рибарството“, тъй като не е свързана с производството, преработката и предлагането на пазара на продукти от риболов и аквакултури.

Проекти без връзка с рибарството не са освободени от прилагането на правилата за държавна помощ съгласно член 8, параграф 2 от ЕФМДР. Това означава, че за тях **се прилагат общите правила за държавна помощ** (а не специалните правила в сила за рибарството).

Фактът, че правилата за държавна помощ са приложими за дадена дейност, не означава че Комисията задължително трябва да бъде уведомена за нея. Ако размерът на предоставените средства възлиза на по-малко от 200 000 евро на бенефициер за период от 3 години, тогава се прилага Регламентът *de minimis*. Ако предоставените средства надхвърлят 200 000 евро на бенефициер за период от 3 години, УО следва да провери дали проектът попада под разпоредбите на Общия регламент за групово освобождаване. Ако е така, Комисията следва да бъде информирана за проекта, но не се изисква уведомяване. Ако проектът не отговаря на условията за подпомагане по Общия регламент *de minimis* или по Общия регламент за групово освобождаване, тогава е необходимо да се изпрати уведомление до Комисията (в този случай първо трябва да се изчака решението на Комисията и едва след това проектът може да бъде изпълнен).

За по-добра ориентация относно различните възможни процедури вж. т. 5. по-долу и обобщителната таблица в края на този документ.

3. В Регламента за групово освобождаване за рибарския сектор (РГОРС) няма отделен член относно CLLD. При какви условия такива дейности ще бъдат считани за освободени от задължението за уведомяване за държавна помощ?

Вж. въпроси 1 и 2.

Регламентът за групово освобождаване за рибарския сектор е инструмент за държавна помощ. Той се прилага само за мерки, които отговарят на условията за държавна помощ. Основната цел на РГОРС е да освободи от задължението за уведомяване **мерки за оказване на помощ, които получават финансиране извън рамката на ЕФМДР** (а именно финансират се само от национални фондове), които мерки обаче биха отговорили на условията за финансиране от ЕФМДР.

Ако дадена дейност по CLLD, финансирана от ЕФМДР, е „свързана с рибарството“, съгласно член 8, параграф 2 от ЕФМДР правилата за държавната помощ не са приложими за нея.

Ако дадена дейност по CLLD, финансирана от ЕФМДР, не е „свързана с рибарството“, за нея са приложими общите правила за държавна помощ, а не специалните правила за държавна помощ за рибарския сектор като например РГОРС.

4. Ако дадена дейност, свързана с рибарството, не попада в обхвата на РГОРС, тя може ли да се възползва от *de minimis* или от Общия регламент за групово освобождаване (ОРГО)? Ако да, при какви условия?

Както беше обяснено по-горе, ако дейност по CLLD, финансирана от ЕФМДР, е „свързана с рибарството“, то тогава съгласно член 8, параграф 2 от ЕФМДР правилата за държавната помощ не са приложими за нея.

5. Какво следва да направят рибарската група FLAG и УО след като се установи, че дадена дейност попада в обхвата на правилата за държавна помощ?

Такъв би бил случаят с финансирани от ЕФМДР проекти по CLLD, които „не са свързани с рибарството“ и съответно попадат под действието на Общите правила държавна помощ.

Фактът, че за тази дейност са приложими правилата за държавна помощ не означава, че Комисията трябва да бъде уведомена за нея.

Стъпка 1

Ако предоставените средства възлизат на по-малко от 200 000 евро на бенефициер за период от 3 години, тогава проектът ще може да се възползва от Общия регламент *de minimis*.

Стъпка 2

Ако предоставените средства надхвърлят тази сума, тогава е необходимо да се провери дали за проекта важи Общият регламент за групово освобождаване. Ако да, Комисията следва да бъде информирана, но не се изисква уведомяване.

Стъпка 3

И накрая — в случай че проектът не отговаря на съответните условия и не може да се възползва нито от Общия регламент *de minimis*, нито от Общия регламент за групово освобождаване, Комисията следва да бъде уведомена за него (това означава, че проектът може да бъде изпълнен едва след като Комисията вземе решение).

Напомняне: Що се отнася до прилагането на правилата за държавна помощ и точно до стъпки 2 и 3, УО следва да се свържат с държавния орган, компетентен по правилата за държавна помощ

6. По линия на ПС 4 местни инициативни рибарски групи (FLAG) извършват подбор на проекти за индивидуално подпомагане в съответствие със стратегията за местно развитие.

Рибарските групи FLAG могат да подпомогнат проекти, които не са свързани с рибарството и не отговарят на условията за подпомагане по Общия регламент *de minimis* и по Общия регламент за груповото освобождаване

а) Необходимо ли е УО да стартират процедури по уведомяване на Комисията за всеки от тези проекти?

Да. Комисията следва да бъде уведомена за тези проекти. Едва след като тя вземе решение, проектите могат да бъдат изпълнявани. Тук попадат проекти, които не са свързани с рибарството и по които се отпуска публична помощ, чийто размер надхвърля границата по Общия регламент *de minimis* (200 000 евро на бенефициер за период от 3 години).

Моля обърнете внимание, че проекти, които попадат в обхвата на разпоредбите на Общия регламент за групово освобождаване, са освободени от изискването за уведомяване.

б) Възможно ли е тези проекти, които попадат в обхвата на специална схема за помощ, да бъдат обединявани в група и така Комисията да бъде уведомявана само за схемата?

Да, уведомяването за схеми е допустимо. Съгласно правилата за държавна помощ „схема за помощ“ означава всеки акт, на базата на който, без да се изискват допълнителни мерки за привеждане в действие може да се предостави индивидуална помощ на предприятията, определени в акта по общ и абстрактен начин и всеки акт, на базата на който помощ, която не е свързана с конкретен проект, може да бъде предоставена на едно или няколко предприятия за неопределен период от време и/или в неопределен размер;

Компетентният държавен орган следва да гарантира, че тези условия са изпълнени.

в) Може ли подобна схема да обхване определен вид проекти, финансирани от една или повече рибарски групи FLAG

Да, ако условията по горната дефиниция са изпълнени.

Обобщителна таблица:

Видове дейности	Прилагане на правилата за държавна помощ
Сценарий 1 Проект по CLLD, финансиран в рамките на ЕФМДР ¹ свързан с рибарството	Член 8, параграф 2 от ЕФМДР Правилата за държавна помощ <u>НЕ</u> <u>СА</u> приложими (освобождаване съгласно член 8, параграф 2 от ЕФМДР)
Сценарий 2 Проект по CLLD, финансиран в рамките на ЕФМДР без връзка с рибарството	Общите правила за държавна помощ <u>СА</u> приложими Стъпка 1: Може ли дейността да се възползва от Общия регламент <i>de minimis</i> ? Да: не са необходими повече оценки Не: стъпка 2 Стъпка 2: Може ли дейността да се възползва от Общия регламент за групово освобождаване? Да: Комисията следва да бъде информирана (не се изисква уведомяване) в срок от 20 работни дни от влизане в сила на мярката. За тази цел трябва да бъде установена връзка с компетентния национален орган по правилата за държавната помощ. Той знае как да информира комисията (посредством формуляра за информиране, приложен към Общия регламент за групово освобождаване). Междувременно дейността може да бъде изпълнявана. Не: стъпка 3 Стъпка 3: Комисията трябва да бъде уведомена за дейността като последната не може да бъде изпълнявана преди Комисията да вземе решение по въпроса. Необходимо е да бъде установена връзка с компетентния национален орган по правилата за държавната помощ.

¹ Моля обърнете внимание, че за дейности, свързани с рибарството и финансирани извън рамката на ЕФМДР (само от национални фондове), се прилагат специални правила за държавна помощ (вж. точка А от източниците по-долу)

<u>За справки</u>

А) Инструменти за държавна помощ за рибарството (държавна помощ за рибарството извън финансирането по линия на ЕФМДР):

http://ec.europa.eu/fisheries/state_aid/index_bg.htm :

- Регламент за групово освобождаване за сектор „Рибарство и аквакултури“: [Регламент \(ЕС\) № 1388/2014 на Комисията, ОВ L 369, 24.12.2014 г, стр. 37—63](#)

- Регламент *de minimis* — [Регламент \(ЕС\) № 717/2014 на Комисията, ОВ L 190, 28.6.2014, стр. 45—54](#)

- [Указания относно държавната помощ в сектора на рибарството и аквакултурата](#)

Б) Общи инструменти за държавна помощ

http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/block.html#gber